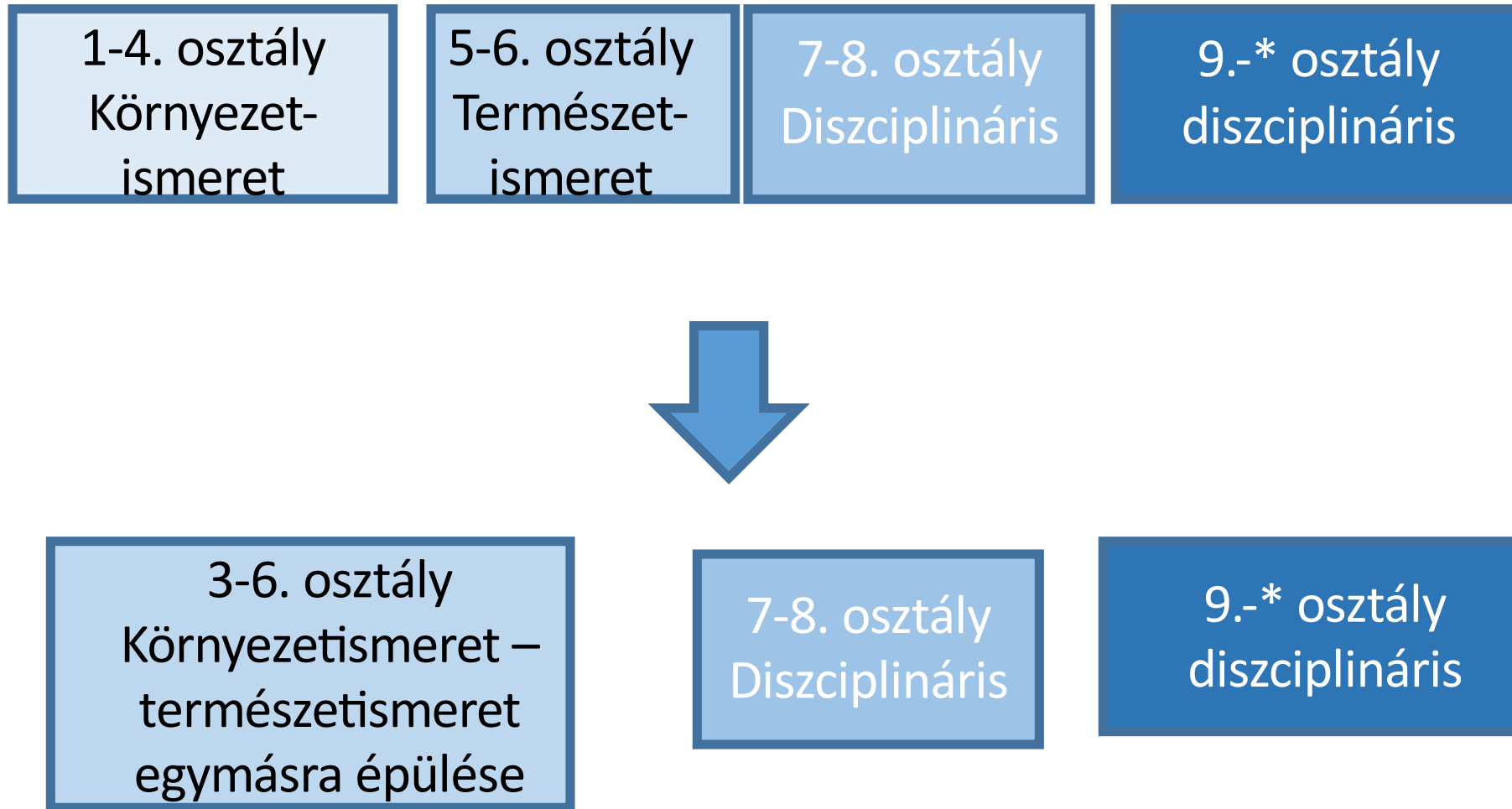

A természetes és a mesterséges életközösségek tanításának szemlélete a természetismeretben

Angyal Zsuzsanna
ELTE TTK Környezettudományi Centrum

A természettudományok oktatásának eddigi és 2020 szeptemberétől tervezett rendszere

* A középiskola típusától és a szakmatípusoktól függően változik

A természettudományos közoktatás jellemzői

- Alapvetően 4+4+4-es rendszerben gondolkodik – nagy ugrás az egyes képzési szintek között
- Spirális tanterv – kibővített tartalommal ismétlődő témakörök
- Új generációs tankönyvek 2016-tól
- Gyakorlatias, „science-típusú” megközelítés – nem a tudomány tanítása, hanem a mindennapokban hasznosítható tudás átadása

Az életközösségek témájának megjelenése a Természetismeret tantárgyban

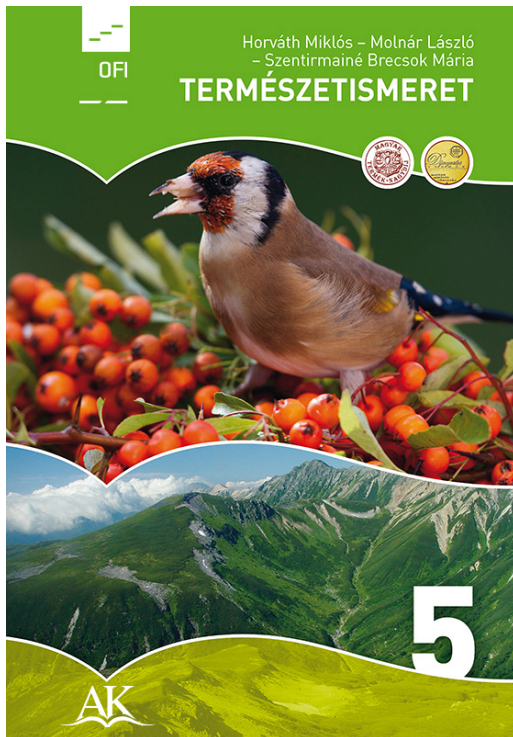
- Az óraszámokat tekintve a biológia témájú fejezetek az egész tananyag (5-6. osztály) 40%-át teszik ki

Feladat: Tekintsd át az 5-6. osztályos Természetismeret kerettantervet (1. melléklet) és keresd ki belőle a természetes és mesterséges életközösségekhez kapcsolódó témaköröket! Vizsgáld meg az egyes témaköröket és írd egy maximum 2 oldalas elemzést az alábbi szempontok alapján!

- Melyek a témakörök kapcsán bevezetett új fogalmak? Ezek mennyire illeszkednek a korosztályi sajátosságokhoz? Van-e olyan, amelyet Te később, vagy esetleg más alsó tagozatban tanítanál? Miért?
- Melyek az egyes témakörök legfőbb nevelési-fejlesztési céljai (ezen belül tudás, képesség, attitűd)?
- Milyen lehetőségeket biztosít a kerettanterv az életközösségek tantermen kívüli megismerésére? Mennyiben érzed ezt megvalósíthatónak?
- Mennyiben jelenik meg a kerettanterv életközösségekkel foglalkozó részeiben a fenntarthatóságra, környezettudatosságra, mint attitűdre nevelés?

Természetes és mesterséges életközösségek a tankönyvekben

- Természetismeretből jelenleg két hivatalos tankönyv van, mindkettőben megjelenik az életközösségek témaköre

Az életközösségek témakörének megjelenése a tankönyvekben

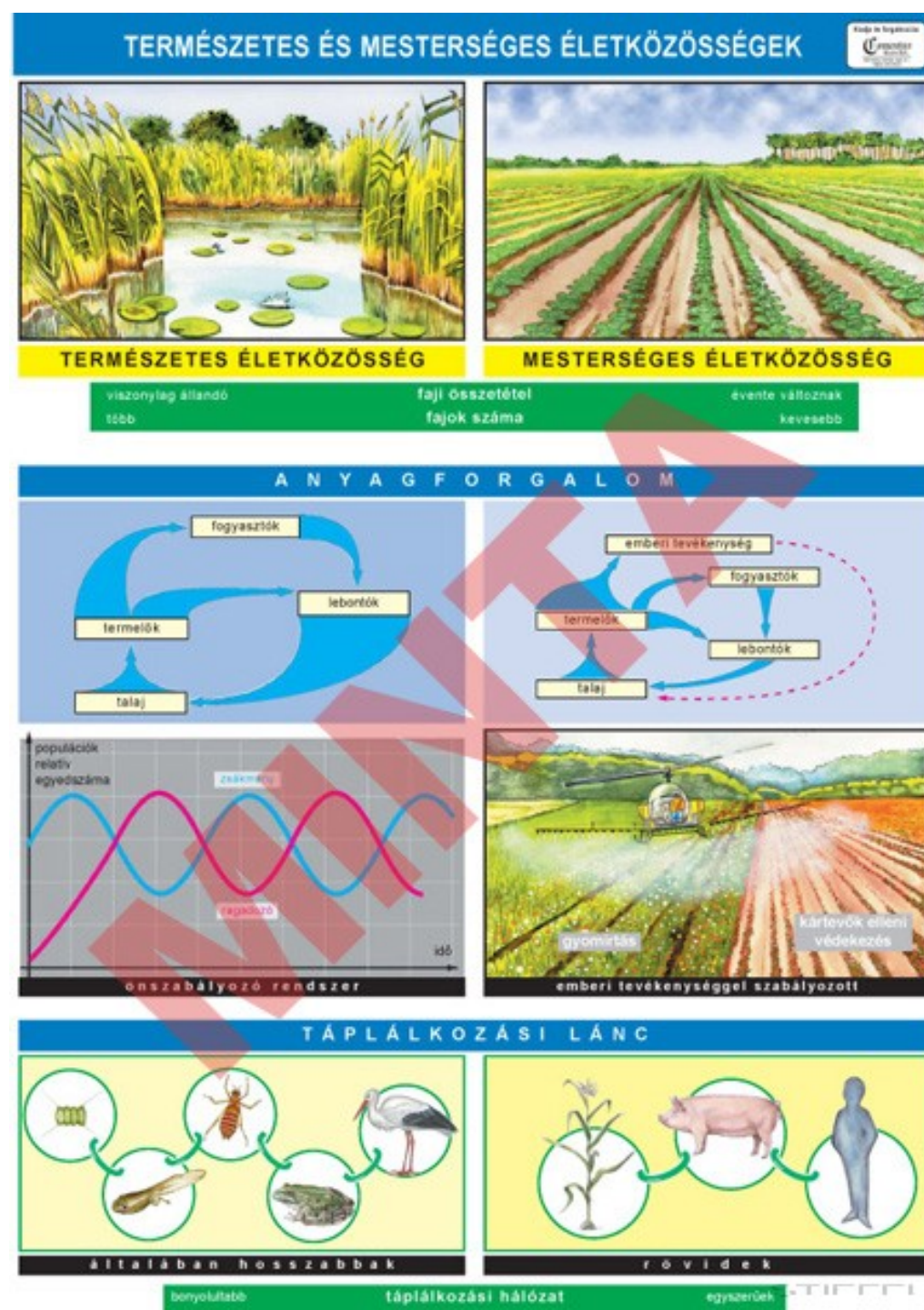
- A fenti tankönyvek közül sajnos csak az egyik tankönyvcsalád (2. melléklet) érhető el elektronikusan

Feladat: A Természetismeret 6. osztályos tankönyv egy szabadon választott, életközösségekről szóló leckéjéből készítsd el egy óra 20 perces részletének tervét! Az alábbi dolgokra figyelj:

- Készíthetsz tantermi és terepi órarészletre is vázlatot
- Az órarészlet során változatos módszereket használj
- Legyen legalább egy rövid játék az órarészletben

A természetes és mesterséges életközösségek összehasonlítása

- Fajösszetétel
- Fajszám
- Anyagforgalom
- Önszabályozás
- Táplálkozási lánc

A természetes és mesterséges életközösségek összehasonlítása

Feladat: Nézd meg az alábbi linken látható órarészletet a természetes és mesterséges életközösségekről!

<https://www.youtube.com/watch?v=FMt-8l-mxrl>

A videó alapján készíts egy táblázatot, amelyben összehasonlítod kétféle életközösséget. Az összehasonlítás szempontjait is a filmből szedd össze!